

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta / Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet			

Toiminnan yleisperustelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinnon vastuualue vastaa kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen toimialan johtamisesta ja yleishallinnosta, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä sekä koko kaupungin hyvinvointityön koordinoinnista ja Kokkolan Lapsiystävällinen kunta -työn koordinoinnista.

Vastuualueen henkilöstö muodostuu toimialajohtajasta (osa työajasta), yhdestä sihteeristä sekä hyvinvointikoordinaattorista. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kustannukset sisältyvät vastuualueen budjettiin.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinnon vastuualueen kustannukset muodostuvat pääosin vastuualueen henkilöstön henkilöstökuluista sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan palkkioista. Talousarviovuonna 2027 sekä taloussuunnitelmavuosina 2028-2029 vastuualueen toiminnan volyymin ja henkilöstön määrän suunnitellaan säilyvän ennallaan eikä vuoden 2027 talousarvio sisällä merkittäviä muutoksia vuoteen 2026 verrattuna.

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Hyvää oloa liikunnasta ja luonnosta	Vastuualueiden hyvinvointisuunnitelman mukaisten toimenpiteiden hallinnointi ja yhteisten toimenpiteiden toteuttamiseen osallistuminen.	Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden eteneminen suunnitellusti. Raportointi kaupunginvaltuustolle vuosittain.
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Laadukas ja turvallinen ympäristö kasvulle. Lapset ja nuoret saavat näkyä, kuulua ja vaikuttaa	Lapsiystävällinen kunta -toimenpideohjelman täytäntöönpano	Kokkolalle myönnetään Unicefin Lapsiystävällinen kunta -tunnustus kolmannen kerran keväällä 2027
Edistämme lapsenoikeuksia Unicefin lapsiystävällisenä kaupunkina	Lapsenoikeuksiin liittyvien toimenpiteiden koordinointi Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaan mukaan.	Toimenpiteiden eteneminen suunnitellusti.
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Parannamme palveluiden saavutettavuutta ja laatua tietoon ja asukkaiden osallisuuteen pohjautuen. Huomioimme digitaalisuuden ja kielellisen saavutettavuuden	Tuemme osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kehittämällä harrastusten ja tapahtumien digitaalista löydettävyyttä.	Selvitys harrastuskalenterin yhdistämisestä tapahtumakalenteriin on valmistunut.
Kestävä talous		
Kestävä talous	Vastuullinen taloudenhoito ja budjetin toteutuman seuranta.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinnon vastuualueen sekä koko toimialan käyttötalouden toimintakate budjetin mukainen.

Kulttuuripalvelut	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötövuodet			

Toiminnan yleisperustelut

Kulttuuripalvelujen vastuualue vastaa Laissa kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019) määriteltyjen kuntien lakisääteisten kulttuuritoimintaan liittyvien tehtävien toteuttamisesta ja toimeenpanosta Kokkolassa. Vastuualue tuottaa itse tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa erilaisia kulttuuritapahtumia kokkolalaisille ja Kokkolassa vieraileville sekä avustaa Kokkolassa toimivia taidelaitoksia sekä muita kulttuuritoimijoita. Kulttuuripalvelujen alaisena yksikkönä toimii Musiikkikeskus Snellman, jota tapahtumajärjestäjien on mahdollista vuokrata erilaisten tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämiseen. Vastuualueen henkilöstö muodostuu vastuualuejohtajasta (osa työajasta), kahdesta kulttuurituottajasta sekä Musiikkikeskus Snellmanin kahdesta kokopäiväisestä ja yhdestä osa-aikaisesta työntekijästä.

Yhteenvedo talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Kulttuuripalvelujen vastuualueen toiminnan volyymin ja henkilöstön määrän suunnitellaan säilyvän nykyisellä tasolla talousarviovuonna 2027 sekä taloussuunnitelmavuosina 2028-2029. Kulttuurilaitosavustusten ja muiden kulttuuriavustusten tason suunnitellaan säilyvän talousarviovuonna 2027 vuoden 2026 tasolla. Kulttuuripalvelujen käyttämien tilojen osalta Ykspihlajan Puuhatalon hallinnointi on siirtynyt syksyllä 2026 pois kulttuuripalveluilta, mikä näkyy vuoden 2027 talousarviossa pienentyneinä vuokramenoina.

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Kulttuurin, taiteen ja tapahtumien saavutettavuus: jokainen voi olla kulttuurin ja taiteen tekijä tai kokija	Tuotetaan matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia.	Kulttuuritapahtumien määrä, joissa kulttuuripalvelut pääjärjestäjänä, ja niiden yleisömäärät. Tavoite: 120 tapahtumaa, joissa kokonaisyleisömäärä 25 000 henkilöä.
Luomme edellytykset saavutettaville matalan kynnyksen harrastuksille ja vapaa-ajan mahdollisuuksille	Avustamme kulttuuritoimijoita kohde- ja vuokra-avustuksilla.	Haettujen ja myönnettyjen kohde- ja vuokra-avustusten määrät ja avustuspäämäärän käyttöaste. Tavoite: 75 haettua ja myönnettyä avustusta vuodessa, kohde- ja vuokra-avustuspäämäärän käyttöaste 100 %.
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Laadukas ja turvallinen ympäristö kasvulle. Lapset ja nuoret saavat näkyä, kuulua ja vaikuttaa	Tuotetaan lapsille tarkoitettuja kulttuuritapahtumia.	Lastenkulttuuritapahtumien määrä, joissa kulttuuripalvelut pääjärjestäjänä, ja niiden yleisömäärät. Tavoite: 70 tapahtumaa, joissa kokonaisyleisömäärä 10 000 henkilöä.
Kestävä talous		
Kestävä talous	Vastuullinen taloudenhoito ja budjetin toteutumisen seuranta.	Kulttuuripalvelujen vastuualueen käytöstalouden toimintakate budjetin mukainen.

Kirjastopalvelut	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet			

Toiminnan yleisperustelut

Kokkolan kaupunginkirjasto edistää kuntalaisten hyvinvointia, sivistystä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tarjoamalla saavutettavia kirjasto- ja kulttuuripalveluja koko kaupungin alueella. Kirjasto kehittää palvelujaan asiakaslähtöisesti, vahvistaa lukutaitoa ja kulttuurin saavutettavuutta sekä tukee kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia oppimiseen, tiedon käyttöön ja aktiiviseen kansalaisuuteen.

Kirjaston tehtävänä on:

- 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin
- 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa
- 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta
- 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon
- 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan
- 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. (Laki yleisistä kirjastoista 29.12.2016/1492)

Kirjastopalvelut muodostuvat pääkirjastosta, Koivuhaan, Kälviän, Lohtajan ja Ullavan kirjastoista sekä kirjastoautosta. Kirjastoverkkoa täydentää yhteistyössä naapurikuntien kanssa ylläpidettävä Anders-verkkokirjasto, johon Kokkolan lisäksi kuuluvat Halsua, Kannus, Kaustinen, Lestijärvi ja Toholampi. Yhteistyö laajentaa asiakkaiden käytettävissä olevia aineistoja ja palveluita.

Yhteenvedo talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Kirjastopalvelujen talousarvio perustuu nykyisen palveluverkon ja palvelutason säilyttämiseen. Talousarviokaudelle ei esitetä merkittäviä toiminnallisia muutoksia. Toiminnan painopisteinä ovat kirjastopalvelujen saavutettavuus, lukemisen ja lukutaidon edistäminen sekä henkilöstön osaamisen kehittäminen käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Toimintavuoden merkittävin muutos on pääkirjaston noin kuusi kuukautta kestävä sulkeminen ilmanvaihdon peruskorjauksen vuoksi. Remontti vaikuttaa palvelujen järjestämiseen, asiakaskäynteihin ja tilojen käyttöön toimintavuoden aikana. Sulun aikana kirjastopalveluja tarjotaan väliaikaisjärjestelyin hyödyntäen lähikirjastoja, kirjastoautoa ja verkkopalveluja. Tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus mahdollisimman hyvin myös remontin aikana.

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Kulttuurin, taiteen ja tapahtumien saavutettavuus: jokainen voi olla kulttuurin ja taiteen tekijä tai kokija	Kirjasto tarjoaa monipuolisen kokoelman aineistoja sekä järjestää saavutettavia näyttelyitä, tapahtumia ja muita kulttuurisisältöjä eri-ikäisille kuntalaisille	Kokonaislainaus Fyysiset käynnit Järjestettyjen tapahtumien määrät
	Kirjasto osallistuu kaupungin lukutaitostrategian laatimiseen yhteistyössä eri vastuu- ja toimialojen kanssa	Lukutaitostrategian valmistelu käynnistetty ja etenee suunnitellusti
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Laadukas ja turvallinen ympäristö kasvulle. Lapset ja nuoret saavat näkyä, kuulua ja vaikuttaa	Kirjasto tekee säännöllistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa lukemisen, osallisuuden ja mediataitojen edistämiseksi	Yhteistyön vuosittainen arviointi Palveluiden kehittäminen arvioinnin pohjalta
	Panostetaan lasten ja nuorten aineistojen ajantasaisuuteen, monipuolisuuteen ja saavutettavuuteen	Lasten ja nuorten kirjojen hankintamäärä

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
		Lasten ja nuorten kirjojen lainausmäärä
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Parannamme palveluiden saavutettavuutta ja laatua tietoon ja asukkaiden osallisuuteen pohjautuen. Huomioimme digitaalisuuden ja kielellisen saavutettavuuden	Vahvistetaan omatoimikirjastojen ja kirjastoauton palveluita osana saavutettavaa kirjastoverkostoa	Omatoimikirjastojen käyntimäärät Kirjastoauton käyntimäärät
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaamisen monipuolinen kehittäminen, yhteistyö ja jatkuva oppiminen organisaation joka tasolla	Vahvistetaan jatkuvan oppimisen kulttuuria tukemalla henkilöstön osaamisen kehittämistä, osaamisen jakamista sekä toimipisteiden ja tiimien välistä yhteistyötä	Koulutuspäivien määrä Kehityskeskusteluissa sovittujen osaamistavoitteiden toteutumisaste
Kestävä talous		
Kestävä talous	Kirjasto tuottaa palvelut taloudellisesti ja vaikuttavasti hyödyntämällä koko kirjastoverkostoa, omatoimipalveluja, digitaalisia palveluja sekä seudullista yhteistyötä	Talousarvion toteutuminen osavuosi-katsauksissa

Museopalvelut	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet			

Toiminnan yleisperustelut

Museopalveluiden tehtävänä on vastata kulttuuri- ja taideperinnön, luonnontieteellisen aineiston sekä näihin liittyvän tiedon keräämisestä, säilyttämisestä, välittämisestä ja tutkimuksesta. Museopalvelut toimii Keski-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona opetus- ja kulttuuriministeriön määräämällä alueella.

Museopalvelujen toimintaa ohjaavat Kokkolan kaupungin määräysten ja ohjeiden lisäksi:

- Museolaki (314/2019)
- Museoasetus (1192/2005)

Museolain mukaan museotoiminnan tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiaan ja ympäristöstään. Kokkolan kaupungin museopalvelut toteuttaa annettua tehtävää kokoelmien, tutkimuksen, museokasvatuksen sekä näyttely- ja julkaisutoiminnan kautta, ja huolehtii museokokoelmien säilymisestä.

Museopalvelut jakaantuu kahteen palveluyksikköön: K.H.Renlundin museo (KHRM) ja Kieppi, Kokkolan luonnontieteellinen museo.

Ulospäin näkyvimmän osan toiminnasta muodostavat museokohteet, joita KHRM hallinnoimana on kahdeksan ja Kiepin hallinnoimana yksi. Niihin sijoittuvat pää- ja vaihtuvat näyttelyt sekä pedagoginen toiminta, kuten opastukset, tapahtumat, työpajat ja kurssit. Toimipaikkojen asiakaspalvelua ovat myös ulkopuolisille tarjottava mahdollisuus vuokrata tiloja ja KHRMn Roosin talossa museokauppa.

Kokoelmien ylläpito, esine- ja teoslainastoiminta sekä taiteen talletustoiminta ja julkisen taiteen hankkeet muodostavat keskeisen osan Museopalveluiden toiminnasta, jonka lisäksi Kiepin osalta keskeistä on tieteellisen tiedon vapaan saatavuuden edistäminen. Kokoelmatoimintaa ohjaa päätasolla ICOMin eettinen säännöstö sekä tarkemmalla tasolla K.H.Renlundin museon kokoelmapoliittinen ohjelma ja Kiepin kokoelmaohjesääntö.

K.H.Renlundin museossa kulttuurihistoriallisiin sekä taide-, valokuva- ja arkistokokoelmiin, tutkimukseen ja asiantuntemukseen liittyvä asiakaspalvelutyö sekä palvelumyynti keskittyvät suurelta osin Vingenkatu 18:ään. Siellä sijaitsevat mm. kokoelma- ja tietopalvelut sekä kulttuuriympäristöön liittyvät palvelut ja neuvonta. Kiepissä luonnontieteellisiin kokoelmiin, tutkimukseen ja asiantuntemukseen liittyvä asiakaspalvelutyö keskittyy Pitkäsillankatu 26:een.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Vuosi 2027 on taloudellisesti haastava käyttötalouden osuuden kaventuessa. Talousarviovuonna 2027 määrärahoja kohdennetaan näyttely- ja tapahtumatoimintaan ja kokoelmapalveluiden puolella isoin panostus on Ullavan, Lohtajan ja Kälviän pitäjähistoriateoksen toteuttamiseen. Haasteita tuottaa omatoimisen tuoton kasvattaminen ja tulotavoitteissa sisäänrakennettu osuus ulkopuoliselle rahoitukselle.

Museotoiminnasta kaupungille tuleva valtionosuus (vuonna 2026 valtionosuus 543 833 €) on tarkastelussa sopimuskauden päättyessä. Uusi sopimuskauti käsittää 2027-2030. Taloussuunnitelmakaudelle 2028 - 2029 kohdentuu museopalveluun liittyviä kokoelmatilarpeita. Museotoiminnan kehittämistä jatketaan.

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Kulttuurin, taiteen ja tapahtumien saatavuus: jokainen voi olla kulttuurin ja taiteen tekijä tai kokija	Tuotamme kiinnostavia näyttelyitä ja tapahtumia ja tuemme elävää kulttuuriperintöä.	Museokohteiden kävijämäärät Tapahtumien määrä ja osallistujamäärä Opastusten määrä ja osallistujamäärä (aikuiset) Alueellisten tapahtumien ja kiertonäyttelyiden osallistujamäärä
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään.	Toteutamme lapsille ja nuorille museokasvatusta ja museosisältöjä.	Työpajojen määrä ja osallistujamäärä Opastusten määrä ja osallistujamäärä (päiväkodit, koulut) Päiväkotien ja koulujen omatoimisten vierailuiden määrä ja osallistujamäärä
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa		
Kuntalaisten sujuvat palvelut ja kestävä toimintatapa	Tuemme hyvinvointia vahvistavaa paikallista identiteettiä ja elävää kulttuuriperintöä.	Asiantuntijapalveluiden neuvonta- ja ohjausmäärä ja tietopalvelupyynnöt Rakennetun kulttuuriympäristön lausuntojen määrä Arkeologisen kulttuuriperinnön ja metsänkäytön lausuntojen määrä
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työyhteisötaitojen edistäminen ja koko yhteisön vastuu työhyvinvoinnista	Panostamme osallistavan työkulttuurin edistämiseen ja kirkastamme työyhteisön yhteisiä pelisääntöjä.	Työyhteisön pelisäännöistä kirjallinen huoneentaulu. Toteutunut Kyllä / Ei
Kestävä talous		

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Kestävä talous	Vastuullinen taloudenhoito ja budjetin toteutuman seuranta.	Museopalvelujen vastuualueen käyttö-talouden toimintakate budjetin mukainen.

Nuorisopalvelut	2025 Toteuma	2026 Talousarvio	2027 Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet			

Toiminnan yleisperustelut

Nuorisolain mukaisesti kaupungin tehtäviin kuuluvat nuorisotyö ja nuorisopolitiikka. Nuorisotyöllä laissa tarkoitetaan nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukemista yhteiskunnassa. Nuorisopolitiikalla puolestaan nuorten kasvu- ja elinolojen sekä sukupolvien välisen vuorovaikutuksen parantamista.

Nuorisopalvelujen laista tulevana tavoitteena on:

- 1) edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa;
- 2) tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista;
- 3) tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa;
- 4) edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista; sekä
- 5) parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat:

- 1) yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys;
- 2) kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen;
- 3) monialainen yhteistyö

Toteuttaessaan tavoitteita ja lähtökohtia kaupungin tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja –toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Kokkolan kaupungin nuorisopalvelut jakautuu neljään työmuotoon: yksilölliseen, yhteisölliseen, kokemukselliseen ja tulevaisuutta rakentavaan nuorisotyöhön.

Yksilöllisessä nuorisotyössä vahvistamme nuoren itsetuntemusta ja itsetuntoa. Yksilöllistä nuorisotyötä ovat etsivä nuorisotyö, jalkautuva nuorisotyö, Työtreeni, pienryhmätoiminta sekä Ankkuri-toiminta.

Yhteisöllisessä nuorisotyössä tuemme nuorta kasvamaan yhteisön jäseneksi. Yhteisöllisen nuorisotyön menetelmiä ovat nuorisotilatyö, koulunuorisotyö, Kohasu-toiminta ja loma-ajantoiminta.

Kokemuksellisessa nuorisotyössä edistämme nuorisokulttuureja ja tarjoamme elämyksiä. Kokemukselliseen nuorisotyöhön kuuluvat Rokkikoulu, kummiluokkatoiminta, tapahtumatoiminta ja kansainvälinen nuorisotyö.

Tulevaisuutta rakentavan nuorisotyön kautta luomme mahdollisuuksia nuorille sekä nuorisotyölle ja sen menetelmiä ovat Ohjaamo-toiminta, nuorisoaivustukset, verkostotyö, nuoriso- ja lapsivaltuustot sekä tehostettu nuorisotyö.

Yhteenvedo talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Vaikka Kokkolan harrastamisen Suomen mallin (Kohasu) sekä Ohjaamo-toiminnan koordinoitivastuut siirtyivät nuorisopalveluille jo 1.1.2026, näkyvät ne nyt vasta ensimmäisen kerran nuorisopalvelujen talousarviossa sekä henkilöstösuunnitelmassa. Erityisesti Kohasu-toiminnan vaikutuksesta suurin kasvu näkyy toimintatuotoissa sekä palveluiden ostoissa ja aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmässä. Nuorisopalvelujen henkilöstömäärä lisääntyi Ohjaamon myötä yhdellä työntekijällä. Kohasun tuoma lisä henkilöstöresurssiin ei vaikuta henkilöstömäärään. Rokkikoulun henkilöstöresurssi pienenee talousarvioon 2026 verrattuna.

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Luomme edellytykset saavutettaville matalan kynnyksen harrastuksille ja vapaa-ajan mahdollisuuksille	Markkinoinnin ja viestinnän kehittämisen nuorisopalvelujen tunnettavuuden lisäämiseksi.	1. Valmis viestinnän ja markkinoinnin toimintamalli. 2. Henkilöstö kokee osaamisensa lisääntyneen.
Luomme edellytykset saavutettaville matalan kynnyksen harrastuksille ja vapaa-ajan mahdollisuuksille	Kohasu-toiminta kehittäminen lasten ja nuorten tarpeiden ja toiveiden mukaisesti.	1. Harrastavien peruskouluikäisten osuuden kasvaa. 2. Kohasu-harrastuksiin osallistuvien yläkouluikäisten määrä kasvaa. 3. Kohasu-harrastusten valikoima monipuolistuu. 4. Kohasu-harrastusryhmien määrä kasvaa.
Laadukas ja turvallinen ympäristö kasville. Lapset ja nuoret saavat näkyä, kuulua ja vaikuttaa	Kaikenikäisten kaupunkilaisten tietoisuuden lisääminen päihdeidenkäytön haitoista.	1. Ehkäisevän päihdetyön monialainen työryhmä kokoontuu säännöllisesti. 2. Monialainen työryhmä toteuttaa ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelmaa.
Kestävä talous		
Konsernin talous vahvistuu ja omavaraisuus säilyy kestävässä talouden edellyttämällä hyvällä tasolla	Nuorisopalvelujen talousarvion toteutuman aktiivinen seuranta ja vastuullinen taloudenpito talousarviossa pysymisen varmistamiseksi.	1. Talousarvion toteutumaa seurataan kuukausittain nuorisopalvelujen johtoryhmässä. 2. Osavuosikatsaukset nuorisopalvelujen vastuualueen osalta käydään läpi koko henkilöstön kanssa.

Liikuntapalvelut	2025	2026	2027
	Toteuma	Talousarvio	Talousarvio
Vastuualueen henkilötyövuodet			

Toiminnan yleisperustelut

Liikuntapalvelujen toimintaa ohjaa liikuntalaki (390/2015), jonka mukaan kunnan tehtävänä on luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle tarjoamalla monipuolisia ja saavutettavia liikuntamahdollisuuksia eri elämäntilanteissa. Tätä toteutetaan järjestämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Liikuntapalvelut toimivat tiiviissä yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, hyvinvointialueen, liikunta- ja urheiluseurojen sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Toimintaa kehitetään paikalliset tarpeet, asukkaiden osallisuus sekä palveluiden ja liikuntaolosuhteiden saavutettavuus huomioiden. Osana kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä seurataan myös kuntalaisten liikunta-aktiivisuutta.

Liikuntapalvelut edistävät kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä vahvistavat yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia liikkua. Erityistä huomiota kiinnitetään soveltavaan liikuntaan ja erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden liikuntamahdollisuuksien kehittämiseen. Tavoitteena on, että jokaisella kuntalaisella on iästä, toimintakyvystä tai elämäntilanteesta riippumatta mahdollisuus liikkua ja osallistua liikuntayhteisöihin.

Väestön ikääntyminen, hyvinvointierojen kasvu ja ennaltaehkäisevän hyvinvointityön merkitys korostavat liikunnan roolia terveyden ja toimintakyvyn ylläpitämisessä. Näihin haasteisiin vastataan vahvistamalla poikkihallinnollista yhteistyötä sekä kehittämällä matalan kynnyksen liikuntapalveluja ja -olosuhteita yhdessä eri toimijoiden kanssa.

Liikuntapalvelujen tavoitteena on mahdollistaa hyvää oloa liikunnasta ja luonnosta kaikenikäisille kuntalaisille sekä edistää kestävästä hyvinvointia koko kaupungissa.

Yhteenveto talousarviosta 2027 ja taloussuunnitelmasta 2028–2029

Vastuualueen talousarvioesityksen merkittävin yksittäinen muutos vuoteen 2026 verrattuna liittyy Urheilutalon toiminnan päättymiseen, jonka vaikutus on netto -244 838 euroa ja -2,2 htv.

Kokkolan Urheilupuisto Oy:n palveluihin on liikuntapalvelujen vastuualueelle varattu yhteensä 2,74 miljoonaa euroa (+ 91 474 € / 3,45 %) liikuntatilojen käyttöön, avoimiin vuoroihin sekä kokkolalaisten harrastajien käyttömaksujen subventointiin. Kaupungin ja yhtiön välisen palvelusopimuksen kokonaisarvo on vuonna 2027 yhteensä 3 miljoonaa euroa.

Toimintamenoja kasvattaa liikuntapaikkojen kunnossapidon ostopalvelun 8,5 % korotus, joka johtuu mm. henkilöstö- sekä koneiden ja kaluston leasingkulujen kasvusta. Liikuntapaikkojen kunnossapidon määrärahaan ei sisälly Keskuskeskustan lämmittämiseen aiemmin varattu 20 300 euron määräraha.

Tulotavoite on -65 500 € (-4,1 %) pääosin johtuen Urheilutalon tulojen poistumisesta. Urheilupuiston uusien tilojen käyttö arvioidaan vaikuttavan jonkin verran ulkokenttien ja liikuntahallien käyttöasteisiin sekä tulokertymään, minkä vuoksi niiden tuotto-odotuksia ei ole korotettu merkittävästi. Ilman Urheilutalon vaikutusta vastuualueen tulotavoite on + 1,38 % . VesiVeijarin osalta tulotavoite on + 1,88 % vuoden 2026 talousarvioon verrattuna.

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Elämyksellisyys: Hyvinvointiin kannustava, kaikenikäisiä innostava		
Hyvää oloa liikunnasta ja luonnosta	Edistetään kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä monipuolisilla liikuntapalveluilla, vähän liikkuvien aktivoinnilla sekä kehittämällä soveltavaa liikuntaa ja erityistä tukea tarvitsevien liikuntamahdollisuuksia.	Ohjattujen liikuntaryhmien ja uimaopetukseen osallistuneiden määrät Liikuntaneuvonnan asiakasmäärän ja prosessin kehitys Erityisliikuntakortti palvelun käyttö ja kehittäminen Soveltavan liikunnan tapahtumat ja osallistujamäärät Soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelman valmistuminen
Hyvää oloa liikunnasta ja luonnosta	Ylläpidetään ja kehitetään monipuolisia, liikkumaan innostavia ja saavutettavia liikuntapaikkoja sekä retkeilyreittejä ja -palveluja.	Liikuntaolosuhteiden käyttö (mm. käyttötunnit, kävijät) Yhteistyösopimus Kokkolan Urheilupuisto Oy:n kanssa Ulkoliikuntapaikkojen kehittämissuunnitelmien mukaisesti toteutetut hankkeet ja palautteet Leikkipuistojen ja lähiliikuntapaikkojen kehittämisohjelman valmistuminen Uimahallihankkeen suunnitteluun osallistuminen

Kaupunkistrategian tavoite	Vastuualueen toimenpide	Mittari
Lapsimyönteisyys: Meillä jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa omana itsenään		
Luomme edellytykset saavutettaville matalan kynnyksen harrastuksille ja vapaa-ajan mahdollisuuksille	Lasten ja nuorten liikunnan tukeminen sekä monipuolisen harrasteliikunnan järjestäminen ja kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Avustusmäärärahan kehitys Avustusohjeen päivitys Matalan kynnyksen harrastetoiminnan määrä ja kehitys (esim. perheliikunta, KOHASU, avoimet vuorot) Alkeisumakouluihin osallistuneiden määrä ja osallistumismaksu LYK -toimintasuunnitelman muut liikuntapalveluille osoitetuttujen toimenpiteiden toteutus: kyllä/ei
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Osaamisen monipuolinen kehittäminen, yhteistyö ja jatkuva oppiminen organisaation joka tasolla	Vahvistetaan henkilöstön osaamista, työhyvinvointia ja sujuvaa työskentelyä suunnitelmallisella perehdytyksellä, osaamisen kehittämisellä ja työhyvinvoinnin seurannalla.	Koulutuspäivien määrä Työhyvinvointikyselyn tulokset Asiakas- ja kuntalaiskyselyjen palveluarviointi
Kestävä talous		
Kestävä talous	Liikuntapalvelujen talousarvion seuranta ja vastuullinen taloudenpito sekä aktiivinen hanketoiminta.	Talousarvion toteutuman seuranta kuukausittain